

**मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को
अनुसूची-१ लाई संशोधन गरी आर्थिक विधेयक, २०८१ द्वारा हटाईएका
वस्तु तथा सेवाहरूको सूची
(दफा ५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)**

समूह १: आधारभूत कृषि उत्पादनहरू		
०८.०४		खजुर (छोहोरा), अन्जिर, भुँइकटहर, आभोकाडो, अम्बा, आँप, म्याङ्गोष्टीन, ताजा वा सुकेको ।
		-अम्बा, आँप र म्याङ्गोष्टीन:
	०८०४.५०.३०	---म्याङ्गोष्टीन
समूह २: आधारभूत आवश्यकताका वस्तुहरू		
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगा विंगा वा दाउराको बाधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल); काठ चिरेको धूलो, काठको अवशेष, रद्दी वस्तु, मुढो, त्रिकेट (थिचेर बनाइएको चक्का), पेलेट वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको ।
		-बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगाविगा, दाउराको बाधेको बिटो वा यस्तै रूपमा:
	४४०१.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)
	४४०१.१९.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)
४४.०२		एकत्रित गरिएको वा नगरिएको काठको गोल, खवटा (शेल) को वा बियाँ (नट) को गोल समेत ।
	४४०२.१०.००	-बाँसको
	४४०२.२०.००	-खवटा (शेल) वा बियाँ (नट) का
	४४०२.९०.००	-अन्य
समूह ३: जीवजन्तु तथा सोको उपज		
०२.०४		भेडा वा बाख्राको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु ।
	०२०४.३०.००	-भेडाका पाठाको हिमीकृत (फ्रोजन) सिङ्गो शरीर (कारकस) हरू र आधा-शरीर (हाफ-कारकस) हरू
समूह ४: कृषि सामग्रीहरू		
३८.०८		कीटनाशक, कृन्तकनाशक, दुसीनाशक, झारपातनाशक, अंकुरणरोधी (एन्टिस्प्रुअटिङ्ग) उत्पादनहरू र वनस्पति वृद्धि नियामक (प्लान्ट ग्रोथ रेगुलेटर) हरू, र विसङ्क्रामकहरू र खुद्रा विक्रीका स्वरूपमा वा प्याकिङ्गमा वा तयारी वस्तु वा सामग्रीहरूको रूपमा राखिएका यस्तै उत्पादनहरू (उदाहरणको लागि, गन्धकले उपचार गरेको धागो (ब्याण्ड), सलेदो (विक्स) तथा मैनबत्तीहरू र झिङ्गा फसाउने कागज (फ्लाइपेपर) हरू) ।
		-अन्य:

		--कीटनाशक पदार्थहरू (इन्सेक्टीसाइड्स):
	३८०८.९१.९०	---अन्य
	३८०८.९२.००	--दुसीनाशक पदार्थहरू (फङ्गीसाइड्स) हरु
	३८०८.९३.१०	---झारपातनाशक (हर्बिसाइड्स) हरु
	३८०८.९९.११	---मुसानाशक उत्पादन
८२.०१		निम्न हाते औजारहरू: कोदालो, साभेल, गैती, पिक, चाँदे (हो), काँटा (फोर्क) र दाँतै (रेक); बन्चरो, खुर्पा (बिल हूक) र यस्तै काट्ने वा चिर्ने औजारहरू; बोट बिरूवा छाँट्ने एकै हातले चलाउने जुनसुकै किसिमका कैंची; दरौती (स्साइथ), हँसिया, खुर्पी, झाडी छाँट्ने दुई हातले चलाउने कैंची, किलो वा पच्चड (टिम्बर वेज) र कृषि, वागवानी वा वनजङ्गलको काममा प्रयोग हुने अन्य औजारहरू ।
		-कोदालो र सावेलहरू:
	८२०१.१०.९०	---अन्य (सावेलहरू)
<p>(१) द्रष्टव्यको बुँदा नम्बर (५) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको । "दाना तथा पशुपन्छी उद्योगले पैठारी गर्ने भन्सार दरवन्दीको भाग २३, २८ र २९ मा पर्ने फिडसप्लिमेन्टका कच्चा पदार्थहरू, उपशीर्षक २५२१.००.०० को चुनढुङ्गाको धुलो।"</p>		
समूह ५: औषधि उपचार तथा यस्तै स्वास्थ्य सेवाहरू		
३०.०२		मानव रक्त; रोगको उपचार, रोकथामका लागि तयार गरिएको वा रोगलाई निदान गर्ने प्रयोजनका लागि बनाएको जीवजन्तुको रगत, एन्टिसेरा र अन्य रक्त खण्डहरू र रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, परिवर्तन गरिएको वा नगरिएको वा जीव प्रद्यौगिकीय प्रक्रियाहरू (बायो टेक्नोलोजिकल प्रोसेसेज) को माध्यमबाट उपलब्ध भएको वा नभएको; खोपहरू, विषालु पदार्थ (टक्सिन) हरु, सूक्ष्म-जीवाणुका कल्चरहरू (मर्चाहरू बाहेक) र यस्तै उत्पादनहरू; परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धन (सेल कल्चर) हरु ।
		-अन्य:
	३००२.९०.१०	---परीक्षण किट्स (डियाग्नोस्टिक किट्स)हरू
	३००२.९०.९०	---अन्य
३०.०५		नरम कपासको अस्तर (वाडिङ्ग), जाली (गज), पट्टी (ब्याण्डेज) र त्यस्तै सामानहरू (उदाहरणको लागि पट्टी (ड्रेसिङ्ग), टाँसिने प्लाष्टरहरू, लेपहरू (पोलिटिस), औषधि तत्त्वले संसिक्त (इम्प्रिगनेट) गरिएको वा बाहिरपट्टि लेप लगाएको (कोटेड) वा औषधि, चिरफार, दन्त्यचिकित्सा वा पशुचिकित्साको उद्देश्यको लागि खुद्रा बिक्रीको पुलिन्दा वा आकारमा राखिएको ।
		-घाउमा लगाउने टाँसिने पट्टी (ड्रेसिङ्ग) हरु र टाँसिने तह (लेयर) भएका अन्य वस्तुहरू:
	३००५.९०.२०	---पट्टी (बैण्डेज)

३७.०१		कागज, कागजगाता वा कपडा पदार्थहरू बाहेक जुनसुकै पदार्थ (म्याटेरियल) को समतल (फ्ल्याट), प्रकाशग्राही (सेन्सिटाइज्ड) र नखोलिएको (अनएक्सपोज्ड) छयाँचित्रण (फोटोग्राफी) सम्बन्धी प्लेटहरू र फिल्म; समतल, प्रकाशग्राही, नखोलेको, प्याकमा भएको वा नभएको तत्काल छापिने फिल्म (इन्स्ट्यान्ट प्रिन्ट फिल्म) ।
	३७०१.१०.००	-एक्स-रे को लागि
(१) द्रष्टव्यको बुँदा नम्बर (१०) मा रहेको "उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने फ्लो साइटोमिटर" का सट्टामा "उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याव, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर" भन्ने शब्दहरू राखिएको।		

समूह ९: यात्रुबाहक यातायात तथा दुवानी सेवाहरू		
(१) "सार्वजनिक यात्रुबाहक यातायात (केबुलकार बाहेक)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सार्वजनिक यात्रुबाहक यातायात (हवाई यातायात तथा केबुलकार बाहेक)" भन्ने शब्दहरू राखिएको।		
समूह ११: अन्य वस्तु तथा सेवा		
६२.११		ट्रयाक सुटहरू, स्की सुटहरू र पौडिँदा लगाउने लुगाहरू; अन्य लुगाफाटाहरू । - पुरुष वा केटाहरूका अन्य लुगाफाटाहरू: --सुतीको: --- लुङ्गी र धोती -महिला वा केटीहरूका अन्य लुगाफाटाहरू: --सुतीको: --- साडी, लुङ्गी र धोती
७१.०१		परिष्कार गरिएको वा नगरिएको वा स्तर छुट्याएको वा नछुट्याएको तर नउनेको, नजडिएको वा सेटमा नराखिएको, प्राकृतिक वा सम्बर्धित मोती; परिवहनको सुविधाका लागि अस्थायी रूपमा उनेको प्राकृतिक वा सम्बर्धित मोती ।
	७१०१.१०.००	-प्राकृतिक मोतीहरू
		-सम्बर्धित मोतीहरू:
	७१०१.२१.००	--परिष्कार नगरिएको
	७१०१.२२.००	--परिष्कार गरिएको
८४.२१		अपकेन्द्रित्र (सेन्ट्रिफ्यूज) हरू, अपकेन्द्री शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर) हरू समेत; तरलपदार्थ र ग्याँसलाई छान्ने (फिल्टरिड) वा शुद्धीकरण गर्ने (प्यूरिफाइड) यन्त्रावली र उपकरणहरू । -अपकेन्द्रित्र (सेन्ट्रिफ्यूज), अपकेन्द्री शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर) हरू समेत: --पानी छान्न वा परिशोधन गर्नको लागि
	८४२१.२१.००	
८४.७९		यस भागको अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, निर्दिष्ट एकल कार्य (इनडिभिजुअल फङ्क्सन्स) मात्र सम्पादन गर्ने क्षमता भएका यन्त्र र यान्त्रिक उपकरणहरू ।

(आ) अन्य वस्तु तथा सेवाहरू

- (१) बुँदा नम्बर (१) र (२) हटाईएको (माथि तालिकामा समायोजन भएको)।
- (२) बुँदा नम्बर (५) मा रहेको समाशोधन गृह (क्विलयरिङ्ग हाउस) सेवा झिकिएको।
- (३) बुँदा नम्बर (१२) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको।

"जलविद्युत उत्पादन, वितरण र प्रसारणलाइन आयोजनाको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी औजार र सोसँग सम्बन्धित पार्टपूजा तथा त्यस्ता उपकरण निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ (स्टील सिट) लगानी बोर्डको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो बोर्डको, वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो केन्द्रको र अन्य आयोजनाको हकमा (नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने आयोजना समेत) विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित जलविद्युत आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गरी आयोजनालाई आपूर्ति गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।"

- (४) बुँदा नम्बर (१३) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको।

"संवत् २०८२ साल चैत्र महिनासम्म वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनान्सियल क्लोजर) सम्पन्न भएका दुईसय मेगावाट भन्दा बढी क्षमताका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको लागि लगानी बोर्डबाट स्वीकृत हुनेको हकमा सो बोर्डको र अन्यको हकमा (नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने आयोजना समेत) विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजनाको प्रवर्द्धक, आयोजना वा सोको ठेकेदारले पैठारी गर्ने निर्माण उपकरण, प्लाण्ट, मेशिनरी औजार एवं सोको सम्बन्धित पार्टपूजा, विष्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टील प्लेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।

तर यस बुँदा बमोजिम सिफारिस गर्दा जलविद्युत आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ्ग डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिस गर्नु पर्नेछ।"

- (५) बुँदा नम्बर (१४) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको।

"कूटनीतिक नियोग, परियोजना, व्यक्ति र अन्य निकायहरूले (सरकारी एवं गैरसरकारी सङ्घ संस्था) महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले १० वर्ष नाघेका वा कूटनीतिक नियोग र कूटनीतिक कर्मचारीले प्रयोग गरेका तर १० वर्ष ब्यथित नभई दुर्घटना वा प्राविधिक कारणले संचालन हुन नसक्ने पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्रयाप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने छैन।"

**मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को
अनुसूची-१ लाई संशोधन गरी आर्थिक विधेयक, २०८१ द्वारा थप गरिएका
वस्तु तथा सेवाहरूको सूची
(दफा ५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)**

समूह १: आधारभूत कृषि उत्पादनहरू		
०७.०१		आलुहरू, ताजा वा चिसो पारेको ।
	०७०१.९०.००	-अन्य
०७.०३		प्याज, छ्यापी, लसुन, डुन्डु र यस्तै जातिका अन्य वनस्पतिहरू, ताजा वा चिस्याइएका ।
	०७०३.१०.००	-प्याज र छ्यापीहरू
०८.०८		स्याउ, नासपाती र क्विन्स, ताजा ।
	०८०८.१०.००	स्याउ
समूह ३: जीवजन्तु तथा सोको उपज		
०२.०४		भेडा वा बाखाको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु ।
	०२०४.५०.००	-बाखाको मासु

**मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को
अनुसूची-२ लाई संशोधन**

**अनुसूची-२
९दफा ७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
शून्य दरमा कर लाग्ने वस्तु तथा सेवा**

- (१) बुँदा नम्वर (८) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको ।
"अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका स्कूटर।"
- (२) बुँदा नम्वर (१०) को सट्टा देहायको बुँदा राखिएको ।
"नेपाल सरकार, बन तथा वातावरण मन्त्रालय, वातावरण विभागको सिफारिसमा विद्युतीय सवारीमा प्रयोग हुने स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादन भएका उपशीर्षक ८५०७.२०.०० मा पर्ने डिप साइकल लिड एसिड ब्याट्री।"